

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Reiffenstuel, Anaklet

Monachii, 1699

Quæstio I. Quænam cadant sub ojectum Dominij?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40206

[a] Dist. 6. ris eam domino, postea primùm ipsam repetenti, restituere; de quo plura inferius (a) agendo de Præscriptione.

seqq.

Possessor, si spoliatur, ante omnia restitui debet.

26. His accedit, quòd si Possessor privatâ alicujus violentiâ de possessione rerum suarum exturbetur, aut eâ clam spoliatur, ante omnia debeat fieri restitutio spoliati; non obstante, quòd occupator alleget titulum, velitque probare, rem illam esse suam. Generaliter enim restitutio spoliati ante omnia fieri debet, c. In litteris. & seqq. de Restitut. spoliati. Nec potest cogi spoliatus (dummodò probaverit, se per adversarium violentè, aut clam, possessione rei suæ spoliatum fuisse) ad alios causæ articulos respondere, donec sibi restitutio spoliati facta sit: & tunc primùm pars adversa, si quidpiam proponere voluerit, audiri debet, arg. c. 1. & c. Conquerente. eod. cum concordantijs. Tandem Possessor ab altero invasus potest vim vi repellere, remque suam defendere, etiam armis, si ita opus fuerit; aut jam expulsus, possessionem suam repetere, dummodò id statim sive incontinenti fiat, c. Olim, de Restitut. spoliatorum, & l. Idem est. ff. de Vi & vi armata.

Possessor invasus potest vim vi repellere.

DISTINCTIO IV.

De Objecto, & Subjecto capaci Dominiij.

QUÆSTIO I.

Quænam cadant sub objectum Dominiij?

De cujus Dominio hic agatur?

1. **N**on est sermo in proposito de Dominio Dei, quod esse supremum atque perfectissimum in omnes creaturas, de fide est. Neque agitur hic de Dominio Angelorum, sed duntaxat de Dominio hominis, investigando, quænam cadant sub perfecto Dominio hominis; id est, quænam sint illæ res, in quas homo potest habere Dominium perfectum.

Sub Dominium hominis cadunt?

2. **CONCL. I.** Omnes res corporeæ inferiores, utputa agri, montes, flumina, plantæ, bestię, metalla &c. cadunt sub Dominium hominis. Ita communis; & patet ex illo Gen. cap. 1. Cre-

Crescite, & multiplicamini, & replete terram, & subjicite eam, & domina-
mini piscibus maris, & volatilibus celi, & universis animantibus, quae mo-
ventur super terram, & alibi. Dicitur notanter, res corporeae inferiores corporeae.

&c. Siquidem rerum superiorum, quales sunt Angeli, & corpo-
ra caelestia, homo non dicitur propriè habere Dominium; bene
tamen quorundam effectuum ab ipsis profectorum, ut luminis, ca-
loris &c. nam hinc certa jura proveniunt, utputà jus prospectus, Et quid de
& hujusmodi, quae alio nomine appellantur *Servitutes*, de quibus
Jurisperiti. (superiori-
bus?)

3. CONCL. II. Potest unus homo cadere sub Dominium
alterius, & hic in ipsum habere non solum Dominium juridi-
ctionis, sed aliquo modo etiam proprietatis. Ita rursus com-
munis. Prima Pars de Dominio jurisdictionis est clara: sic enim
Pater in filium, Dominus in servos, Rex aut Imperator in subditos
suos, habet Dominium jurisdictionis. Altera pars, quod etiam ali-
quo modo unus homo habeat Dominium proprietatis in alium,
patet in mancipijs, seu servis propriè dictis, quorum olim frequens
erat usus, & poterant à dominis ad libitum vendi. Additur ta-
men, *aliquo modo*: quia dominus non habet tale Dominium in
servum, seu mancipium propriè dictum, ut possit ipsum pro libi-
tu & absque ulla causa occidere. sicut potest jumentum suum in-
terficere; nam hoc est contra illud Præceptum Decalogi lumine
naturæ notum, *Non occides*.

4. CONCL. III. Homo non habet Dominium vitæ suæ, sed
istud penes solum Deum remanet: unde homo est quidem pro-
curator, custos, & quasi usufructuarius vitæ suæ, non autem dominus.
Pater hoc ex illo Sapientiae 16. *Tu es Dominus, qui vitæ & mortis ha-
bes potestatem*. Accedit ratio: quia alioquin, si homo esset domi-
nus vitæ suæ, posset licitè se privare vitâ, ac seipsum interficere:
hoc autem est falsum & contra citatum illud, *Non occides*; ergo.
Cæterum licet homo non sit dominus vitæ suæ, est tamen ejus-
dem procurator, & custos, atque usufructuarius, ita ut habeat jus eâ fru-
endi, eamque defendendi contra injustos invasores, ac vim vi
repellendi: atque idcirco, qui privatâ autoritate, ac sine justa
causa aufert vitam proximo, vel eam aliquâ ratione violat & di-
minuit, facit ipsi injuriam.

5. Si dicas. Potest homo licitè uti vitâ suâ cum periculo
mortis, v. g. assistendo pestiferis cum periculo contagionis, vel
occurrento hostibus primo loco in acie belli; ergo habet do-
minium vitæ suæ. Resp. negando consequentiam: quamvis
enim Solvitur in-
stantia.

enim homo in quibusdam casibus habeat facultatem utendi vitâ suâ cum probabili periculo mortis, non tamen habet potestatem, ut vitam directè ac per se possit destruere, sed solum per accidens & indirectè, quatenus iustâ de causâ potest quidpiam agere, cui videt annexum esse periculum vitæ suæ. (b) Dominium autem includit facultatem utendi re quapiam pro libitu, per se quoque ac directè ejus substantiam destruendo, si placuerit.

6. Quòd si urgeas. Potest homo vitam suam alteri vendere, prout fit, dum quis dat nomen militiæ; ergo. Resp. negando assumptum: falsissimum quippe est, eos, qui dant nomen militiæ, vendere vitam suam pro pretio ipsis tunc soluto; cum solummodò vendant ministerium, seipsum paratos offerendo ad sustinendos quoscunque labores atque onera militiæ, etiam cum vitæ periculo, imò, si opus fuerit, usque ad effusionem sanguinis.

7. CONCL. IV. Homo verè quidem est dominus propriæ famæ, & honoris; adhuc tamen sine causâ tantum bonum prodigere, & licitè negligere non potest. Ita D. Thomas 2. 2. q. 73. art. 4. ubi docet, in cujusque arbitrio esse, pati detrimentum suæ famæ, nisi vergat hoc in periculum aliorum; Mastrius disp. 3. Theol. Mor. n. 34. Lessius, & alij. Ratio est: quia homo post vitam à Deo acceptam, comparat sibi primùm bonam famam; ergo non est ratio, cur non sit dominus ejus, sicut est aliarum rerum, quas proprio labore acquirit. Et hinc multi Sancti propriam famam, & honorem positivè spreverunt, ut per virtutem Humilitatis vitam æternam tutiùs consequerentur. Sic D. Augustinus scripsit Libros Confessionum, & S. P. N. Franciscus è publico loco suos defectus denunciavit: quod idem in simili factum est ab alijs pluribus Sanctis.

8. Cæterùm non esse licitum, sine causâ tantum bonum propriæ famæ & honoris prodigere, patet ex illo Ecclesiastici 41. Curam habe de bono nomine; hoc enim magis permanebit tibi, quam mille thesauri pretiosi & magni. Unde D. Augustinus lib. De bono viduitatis, cap. 22. & refertur e. Non sunt audiendi. 1. q. 3. sic inquit: Nobis necessaria est vita nostra, alijs fama nostra. Et idem in Serm. de Communi vita Clericorum, relatus c. Nolo. 12. q. 1. ait: Conscientia necessaria est tibi, fama proximo tuo: qui fidens conscientie suæ, negligit famam suam, crudelis est.

(b) De hoc
amplius
Tract. 9.
Dist. 3. n.
10. & seqq.

Dans no-
men militiæ
non vendit
vitâ suam.

Homo est
dominus
propriæ fa-
mæ.

Non tamen
sine causâ
potest tan-
tum bonum
prodigere.